

Mis on AvaJa?

Ei saa väita, et oleks olemas mingit keskmist või tavalist lasterühma! Just seetõttu pakub AvaJa valikmaterjale. Kas sinu rühm käib koos pühapäeviti või nädala keskel; on see suur või väike; on teil tegutsemiseks aega 30 minutit või enam kui tund; kitsastes või lahedates tingimustes ning kas selle rühma lapsed tunnevad Piiblit või ei tunne – igal juhul leiad siit oma rühmale sobivaid tegevusi. Võttes arvesse oma rühma laste eripära ning hetkeolukorda, saad nende materjalide põhjal kokku panna oma rühmale sobiva tunni.

Tee oma valik!

Kõigepealt loe läbi kõik pakutavad tegevused, mõttes ära märkides need, mida pead kohaseks oma grupile. Tasakaalustatud tunniprogrammi koostamiseks tuleks valida igast menüü alajaotusest vähemalt üks tegevus. Ära jäta teatud tegevusi välja vaid seetõttu, et pole taolist kunagi enne proovinud! Kui miski tundub sinu grupile sobivat - ole julge proovima! Hea on koostada programm varuga – liites elemente, mida ajapuuduse või – ülejäägi korral saab lisada või ära jätta.

... mõtteks on ühises osaduses õppida ja jagada. See materjal kutsub kooliealisi lapsi meiega koos avastusretkele uurima Jumala sõna ning vastama kuuldule, kasvama osaduses Jeesusega.

... eesmärgiks on pakkuda lastele võimalust kuulda, vastu võtta ja reageerida sellele, mida Jumalal on neile läbi oma sõna ja oma Vaimu juhtimise anda.

Nr 5

MINA OLEN ÜLESTÕUSMINE

1. Elav tõend
2. Ülestõusmine ja elu
3. Mina kui tunnistaja
4. Hommikune kutse

MENÜÜ Ava Vali Jaga

Piibliaalus on mõeldud õpetajale. See on abiks piibliteksti lahti mõtestamisel ning selle üle mõtisklemisel palves, enne kui hakkad tundi koostama.

A Tee algus on oluline „silda ehitav“ programmi element, mis avab tunni teema, tutvustades sellega haakuvaid mõtteid ning aidates suunata laste huvi piiblisõnumi kuulamisele. Tulusam on läbida see kiirustamata.

P Piibliuurimine on erinevate lähenemisviisidega (jutustused, draamad, mõistatused, näitmaterjalid jpm) abiks laste avastamisprotsessis, aidates neil leida Jumala sõnumit Piiblist.

J Tee jätkamine aitab lapsel meisterdamise,

Mälusalml on lastele õppimiseks ja meeldejätmiseks.

1. tund

Elav tõend

Jh 11:1-44; 12:9-18

Mäletan, et mul oli lapsena Inglismaa kõikide kuningate ja kuningannade piltidega raamat. Üsna mitmed aastad arvasin, et ajalugu ongi selline, et —räägitakse vaid kaugete aegade valitsejatest, kes omal ajal olid väga võimsad aga käesolevaks ajaks on juba unustatud. Jeesus sõitis Jeruusalemma nagu kuningas ja rahvas tunnistas, et just teda olid nad nii kaua oodanud. Ainult et see viis kuidas Jeesus oma kuninglikkust näitas oli hoopis teistsugune kui nad olid ette kujutanud. Jeesus ei sõitnud linna vägeva sõjahobusega, vaid ta tuli rahumeelselt eesli seljas. Ja tema kui kuninga võim oli hoopis teistsugune kui teistel valitsejatel. Tema võim ületab surma piiri.

Au täiuses

Võib tunduda imelik, et Jeesus rääkis Laatsaruse surmast kui millestki, mis oli kuidagi seotud Jumala au avalikuks saamisega (Jh 11:4, 40). Jeesuse vägi ja meelevald sai avalikuks just selle perekonna tragöödias ja Jumala au sai nähtavaks just selle sündmuse kaudu. Jeesus ütles, et Laatsaruse surmaga seotud sündmused toimusidki selleks, et inimesed usuksid Jeesusesse (Jh 11:15).

Üldjuhul muudab kokkupuutumine surmaga iga inimese ellusuhtumist. Marta, Maarja ja Laatsaruse elu muutus hetkest, kui nad mõistsid Jeesuse olemust, kes ei olnud mitte ainult õpetaja, vaid nagu Marta ütles, Messias, "Jumala Poeg". Jeesus ei rääkinud ainult surnute ülestõusmisest, vaid ta äratas ise ka surnuid üles. Piibel ei räägi, mis juhtus Marta ja Maarjaga peale Laatsaruse surnust üles äratamist. Kuid ei ole vaja just palju ettekujutusvõimet, et aru saada, kuidas nende usk selle sündmuse tõttu Jeesusesse süvenes. Samuti aitab see mõista Jeesuse missiooni maa peal.

Kuninglik raev

Selle loo põhjal on pilt Jeesusest nii inimlik kui ka jumalik, auline ja võimas. Meile räägitakse Jeesuse emotsionaalsusest—ta nuttis oma sõbra Laatsaruse haul. Salmidest 33 ja 38 võib järeldada, et Jeesuse pisarad ei olnud ainult kurvastuse pisarad, vaid ka osalt ärrituse ja nõrdimuse pisarad. Jeesus kurvastas nähes Jumala loomingut, valu ja kannatust, mida surm endaga kaasa tõi. Laatsaruse surnust üles äratamine ei olnud ainult järjekordne demonstratsioon Jeesuse kaastundlikkusest. See oli tunnustäheks rahvale, et Jeesus oligi see oodatud Messias (Jh 12:18). Jeesus ärritus, kuid ta ärritus ei väljendunud valjuhääses kurjustamises, pigem võimsates tegudes, millega ta näitas kõigile, et tema kuningavõim ei ole isegi surmaga piiratud.

Tulevikku vaadates

Laatsaruse ülesäratamine on vaid prelüüd tulevasele suursündmusele. See sündmus viitas nii Palmipuudepüha juubeldustele kui ka Suure Reede kurvale hüljatusele. Samuti on see viide Ülestõusmispüha võidule. Kui me usume Jeesuse kui Jumala Poja au ja võitu surma üle, peaksime seda ka oma eluga näitama. Meie soov on, et Tema au paistaks kogu maailmas, keset kurjust, kannatusi ja tragöödiaid ja veel selgemini läbi meie elu ja tegevuse.

*Mark Leveson***Eesmärk**

Mõista, et Jeesus on Jumala Poeg ning tal on vägi, et teha imetegusid.

Mälusalm

Mina olen Ülestõusmine ja Elu! Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb. **Jh 11:25**

Palve

Kallis Issand, tänu sulle sinu väe ja kaastunde eest. Aita mul rohkem mõista sinu au ja väge ning näidata seda ka oma eluga. Aamen

A1 Jooks Sõnumiga

Eesmärk: jutustuse tutvustamine, energia kulutamine

Tegevus: võistkondlik mäng

Abivahendid: teetähis „Betaania”, mõned hüüdlausestega plakatid: „Tulge ruttu!”, „Meil on teid vaja!”, „Palun aidake meid!”, „Tulge Betaaniasse!”, „Laatsarus on väga haige!”, samuti maiustusi ja stopperit aja võtmiseks.

- See on nagu tõkkejooks. Suuremad grupid võiksid mängida 5-liikmeliste võistkondadena, väiksemad grupid individuaalselt aja peale. Pane võistkonnad ruumi seina äärde joone taha.
- Vastasseina pane Betaania linna silt, samuti aseta komplekt kõikidest plakatitest võistkondade vastu. Iga võistkonna esimene võistleja peab hüppama üle ruumi, võtma oma plakati ja sellega võistkonna juurde tagasi hüppama. Seda kordab iga järgmine võistleja kuni kõik on oma plakatid ära toonud. Kui ruum on väike, lase lastel joosta korra või kaks ümber ruumi.
- Võidab see, kes esimesena oma plakatid kokku kogub ja sõnumid õigesti järjekorda paneb.

LINK: Võrdle Laatsaruse lugu olukorraga, kus arstid peavad tegema nii kiiresti kui suudavad, et kellegi elu päästa. Näib nagu Jeesus oleks oma sõbra elu päästmisel hiljaks jäänud.

A2 Rõõmus või kurb

Eesmärk: mõista Maarja ja Marta tundeid

Tegevus: diskussioon

Abivahendid: täispuhutud õhupall ja marker

- Puhu õhupall täis ja joonista markeriga ühele poole rõõmus nägu, teisele poole kurb nägu.
- Viska pall õhku ja proovi seda õhus hoida. Kui pall maha kukub, peab kõige lähemal seisev laps selle üles võtma ja grupile rääkima, mis teeb teda õnnelikuks ja mis õnnetuks. (Nt. Ma olen õnnetu, kui mind ei valita jalgpalli võistkonda ja õnnelik, kui saan kutse sünnipäeva peole.)

LINK: Selle nädala loos kuuleme kuidas Maarja ja Marta tuju muutus ülikurvast üliõnnelikuks.

A3 Elumärgid

Eesmärk: mõelda füüsilistele elu- ja surmamärkidele

Tegevus: teaduslik eksperiment

Abivahendid: stopperiga kell

- Näita lastele, kust nad leiavad pulsi oma käerandmel ja/või kaelal. Õpeta kuidas hoida pulsi tundmiseks kätt ning sõrme (mitte põialt.)
- Lase lastel lugeda oma pulsilööke 30 sekundi vältel. Võta aega. Korruta pulsilöökide arv kahega. Nii saab teada kui mitu korda lapse süda minutis lööb.
- Seejärel mõõda laste hingamist. Palu lastel normaalselt hingata ja lugeda sõrmede abil hingamise kordi 30 sekundi vältel. Korruta jällegi arv kahega, et saada hingamiste arv minutis.

LINK: Järgnevate nädalate jooksul saavad lapsed palju mõelda elu ja surma üle, teades, et Jeesuse käes on nii elu kui surm.

A4 Kuninglikud lipud

Eesmärk: teada saada, kuidas kuningaid tervitatakse

Tegevus: arutelu, lipu tegemine

Abivahendid: paber, pliiaatsid, joogikõrred või šašlõki tikud, paberist lipud, liim või kleeplint

- Kuidas tervitada kuninga peret, kui nad järgmisel nädalal kirikut külastaksid. Palu laste abi ettevalmistustööde nimekirja tegemisel, Nt. lilleseade tegemine, ajakirjanike informeerimine, väikeste lippude ostmine lehvitamiseks, ruumide puhastamine.
- Näita lastele kõiki materjale, mis sul on lippude valmistamiseks. Meisterdage lipud kuningliku külalise tervitamiseks. Kõige lihtsama lipu saab kui kleepida lühem ristküliku külge kõrre külge. Anna kõige originaalsemale disainerile sümbolne autasu.
- Küsi lastelt, kuidas nende arvates kuninglik kõrgus võiks saabuda, kas helikopteri või limusiiniga.

LINK: Täna räägime loo sellest ajast, mil inimesed tervitasid Jeesust kuningana. Tal ei olnud küll ei krooni ega uhkeid riideid, ning ta sõitis alandliku eesli seljas.

P1 Paberpildid

Tegevus: Piibililugu

Abivahendid: vanad ajalehed

- Jaga lapsed paaridesse ja anna igale paarile ajaleht. Lapsed peavad aja peale rebima lehest seitse erinevat kujundit. Iga kujundi jaoks on umbes üks minut. Nimeta esemed järjest: banaan, kaks väikest kivi, silmapisar, tähed J ja L, üks väga suur ümmargune kivi, inimese kuju.
- Kasuta väljarebitud kujundeid oma loo illustreerimiseks, kasuta kindlasti kõikide laste kätetööd!
- Jutusta Jh 11:1-44 ümber oma sõnadega, illustreeri paberist rebitud kujunditega.
- J ja L tähed esindavad loo peategelasi. Kui kirjeldad, kuidas Laatsarus end halvasti tundis, tee kahest väikesest kivist ja tagurpidi banaanist kurb nägu. Lisa sellele näole pisarad näitamaks, et Marta ja Maarja olid kurvad oma venna surma üle ja ka pettunud, et Jeesus ei tulnudki neid lohutama. Väikesed kivid võiksid illustreerida ohtu, mis oli Jeesusel Betaaniasse minnes. Suurt kivi võid kasutada haua ette veeretatava kivina. Kui räägid Laatsaruse ülestõusmisest, pööra banaan teistpidi ja tee nutunäost naerunägu. Hauast väljuvaks Laatsaruseks võid kasutada inimese kuju.

P2 Kuus peategelast

Tegevus: visuaalsete abivahenditega jutustus

Abivahendid: Suurendatud pildid lk. 6

- Jutusta Laatsaruse lugu kasutades pilte lk. 6.

Teener - sõnumitooja, kes on kahe õe Maarja ja Marta ning nende venna Laatsaruse teenija. Ta pidi Jeesusele sõnum viimiseks jooksma mitmeid kilomeetreid. Tema sõber Laatsarus ei tunne end hästi. Teenija lootis, et Jeesus läheb koos temaga tagasi ja teeb Laatsaruse terveks, aga Jeesus otsustas hoopis jääda sinna, kus ta oli. Tagasi koju minnes murdis vaene teener pead kuidas ikka Maarjale ja Martale öelda, et Jeesus ei saanud tulla.

Peetrus - üks Jeesuse järgijatest. Kahe päeva pärast peale sõnumi saamist otsustas Jeesus oma haiget sõpra külastada. Peetrus on aga mures, et betaanlased võivad üritada Jeesust tappa.

Jeesus - Tema tahab aga kindlasti Betaaniasse minna. Kõik Jeesuse jüngrid otsustavad temaga kaasa minna. Jeesus teadis juba, et Laatsarus on surnud, aga ta plaanis teha midagi erilist.

Maarja – on väga kurb, sest Jeesus ei tulnudki appi! Ta vend just suri. Laatsarus ja Jeesus olid ju väga head sõbrad. Maarja arvab, et ta vend oleks kindlasti terveks saanud kui Jeesus siin olnud.

Marta - Laatsarus suri juba neli päeva tagasi ja alles nüüd saabub Jeesus. Marta läheb Jeesusega rääkima: „Issand, kui sina oleksid olnud siin, siis mu vend ei oleks surnud”. Jeesus vastab: „Su vend hakkab jälle elama”. „Ma tean, et ta hakkab elama taevas”, vastab Marta vaikselt. „Mina äratan surnud ellu!” „Igaüks, kes minusse usub elabb, ehkki ta sureb”. Jeesus, Marta ja Maarja lähevad koos Laatsaruse hauale.

„Lükake kivi haua uksele!” ütleb Jeesus. „Aga Issand, see on juba neljas päev peale Laatsaruse surma, hauas on hirmus hais,” vastab Marta. „Kas ma ei öelnud sulle, et kui sa usuksid, näeksid sa Jumala au?” küsib Jeesus. Kõikide inimeste üllatuseks lükataksegi kivi haua sissepääsu eest kõrvale. Jeesus vaatab üles taevasse ja palvetab: „Ma tänan sind Isa, et sa kuuled mu palvet.” Peale palvet hüüab Jeesus: „Laatsarus, tule välja!” Kõik vaatavad ja on hämmastunud.

Laatsarus - Inimeste täielikuks üllatuseks Laatsarus tulebki hauast välja. Ta pilgutab ereda päikese valguses silmi ja naeratab oma õdedele. Ta on rõõmus nähes Jeesust, ent ilmselt ka segaduses. Inimesed ruttavad teda kallistama ja aitavad tal matmisriietest vabaneda. Laatsarus ohkab sügavalt: nii hea on olla elus ja olla armastatud! Teades, et Jeesus on selle rõõmsa sündmuse taga, naeratab ta tänuks Jeesusele.

P3 Häälekas lugu

Tegevus: häältega illustreeritud lugu

Abivahendid: Piiblid

- Loe Jh 12: 9-18 Palmipuude püha lugu ja lase lastel mõelda kõiksuguste häälte ja helidepeale, mida võiks selles loos kasutada, näiteks lõbusas tujus oleva rahvahulga naer, „Hurraa!”, „Kuningas tuleb!” hõiked, eesli kabjaplagin ja hirnumine, rahva jutukõmin jne.
- Loe lugu uuesti, kasutades erinevaid lugejaid. Ülejäänud grupp võiks ikka vastavaid hääli teha.

J1 Ülestõusmispühad tulevad

Eesmärk: mõelda sündmustele, mis toimusid enne Ülestõusmispühi

Tegevus: arutelu ja palve

Abivahendid: väikeseid pakitud Ülestõusmispühade mune. Nõuanne: võiks olla ka mune, mis ei ole šokolaadist.

- Räägi Ülestõusmispühade nädala sündmustest ja anna igale lapsele väike muna.
- Ütle lastele, et nad võivad munad lahti teha, nii et paber katki ei lähe. Lapsed võivad šokolaadi ära süüa, aga paberid peavad alles hoidma. Seleta lastele, et Jeesus tõusis surnust üles ja andis meile uue elu. Munast kooruv tibupoeg on uue elu sümbol.
- Tee hõbepaberitest ristikuju. Räägi Suure Reede sündmustest.
- Suru hõbepaber palliks kokku, justkui väikeseks kiviks. Räägi, et Jeesus pandi hauda ja haua ette veeretati suur kivi.
- Too esile Ülestõusmispühade erakordne tähtsus. Jaga kutseid Ülestõusmispühade teenistusele, kui see on tulemas.

J2 Usutunnistus

Eesmärk: öelda, mida me Jeesusest usume

Tegevus: Vaheldumisi loetav palve

- Loe uuesti Jh 11: 27 (Marta sõnad Jeesusele) ja seleta, et kasutad neid sõnu palve refräänis. Enne palvetamist harjuta refräänisõnade üheskoos lugemist.

Jeesus, kes sündis sõimes,

Me usume, et sina oled Messias, Jumala Poeg.

Jeesus, kes õpetas ja rääkis lugusid,

Me usume, et sina oled Messias, Jumala Poeg.

Jeesus, kes tegi haigeid terveks ja toitis näljaseid,

Me usume, et sina oled Messias, Jumala Poeg.

Jeesus, kes suri meie pahategude pärast ristil,

Me usume, et sina oled Messias, Jumala Poeg.

Jeesus, kes tõusis surnuist

Me usume, sina oled Messias, Jumala Poeg.

Jeesus, Issand ja sõber,

Me usume, et sina oled Messias, Jumala Poeg.

Aamen

J3 Palmilehtede palved

Eesmärk: koostada ja teha palve kogumiku väljapanek

Tegevus: huvitavalt koostatud palve Palmipuudepühaks

Abivahendid: rohelist paberist palmilehti, pliiatseid, pruunist paberist puu tüve, pakkimispaberit, liimi ja Piibleid

- Loe rahva ülistussõnu, mis hõigati kui Jeesus linna sõitis (Jh 12:12, 13). Julgusta lapsi kirjutama palmilehtedele nende oma ülistuspalve Jeesusele, näiteks „Jeesus on Issandsa!”, „Jeesus parim sõber!”
- Kuhja pakkimispaber pruuni puutüve sisse. Kleebi palmiokste palved puutüve tipu ümber moodustades palve kollaaži.

TEENER

PEETRUS

JEEBUS

MAARJA

MARTA

LAATSARUS

